

[Knud Kristensen.]

Er det da ikke deres Mening at gøre dette? Er de ikke Tilhængere af Socialismen? Ønsker de ikke, saa vidt deres Magt rækker, at gennemføre en vidtgaende Socialisering af Samfundet? At de ikke har Magt til det, er en Sag for sig. Men det kan dog formentlig ikke betragtes som nogen ondsindet Beskyldning, at man fremhæver det, hvis det virkelig er deres Mening at socialisere. Og hvis ikke det er deres Mening, maa vi saa ikke faa at vide, at nu har de opgivet det, at nu ønsker de ikke Socialisering gennemført, nu ønsker de noget helt andet: at komme af med Restriktioner og med Statsindgreb i det hele taget, enten det er Restriktioner eller andre Ting. Socialisering er jo Læren om Ønskeligheden af og den store Fordel ved, at Staten griber ind i Erhvervslivet for gennem en Centralledelse at lede og lægge Planer for Samfundets Funktioner paa Erhvervslivets Omraade.

Derfor synes jeg ikke, man kan lægge andre Partier til Last, at de gaar ud fra, at Socialdemokraterne vil det, som de selv i deres Program angiver at de vil, og som de i „Fremtidens Danmark“ nærmere har udformet, vel som det foreløbige Skridt, der skulde tages, hvorfra der saa skulde gaas videre. Men Gudbevares, har de opgivet det, har de en anden Anskuelse, ja, saa bliver det en infam Beskyldning, men saa maa de sige klart, at nu har de opgivet det, nu har de et andet Standpunkt. Dersom det ærede Medlem kommer og siger saaledes, skal i hvert Fald jeg for mit Vedkommende lade være med at beskyldte Socialdemokraterne for noget saadant, som de nu frabeder sig.

Hvad angaar den nye Regerings Dan-nelse, saa forekom det mig, at det ærede Medlem Hr. Gustav Pedersen ligesom vilde fremhæve, at Socialdemokraterne i og for sig nødig vilde danne Regering, men da der ingen anden kunde dannes med et parlamentarisk Grundlag, saa blev de jo nødt til det. Efter den Udtalelse og de Udtalelser, der faldt før Valget, hvori Socialdemokratiet Gang paa Gang krævede Valg, og efter de Udtalelser, som den højtærede Statsminister som Formand for det socialdemokratiske Parti fremsatte, da Valgreultatet forelaa, saa forekommer det mig, at den Fremstilling er helt ved Siden af. Den var jo Udtryk for, at nu var det Socialdemokraternes Ret, maaske ogsaa deres Pligt at danne Regering, og det var de fuldt ud rede til. Men da man før Valget skulde forklare, hvorfor man ikke i 1945 vilde danne Regering, sagde den højtærede Statsminister engang, at de havde

haft Ret til det, men at de ogsaa havde Ret til at lade være. Det forekommer mig at være Tegn paa en vis Ansvarsløshed. Saadan kan et Parti ikke sige. Hvis det har Ret til at kræve at danne Regering, saa har det formentlig ogsaa en vis Pligt til det. Det kan ikke være saadan, at man har Ret til baade det ene og det andet, men ikke har Pligt til noget som helst. Og saadan som det udviklede sig, har den nuværende Regering — det vil jeg gerne gøre opmærksom paa — baade Ret og Pligt til at danne Regering, saadan som Mulighederne nu viste sig at være.

Her kommer vi ind paa Spørgsmaalet om, hvorvidt den nuværende Regering har den rigtige parlamentariske Basis, og det maa jeg gaa ud fra at den har, skønt helt sikkert synes det mig ikke at være. Ganske vist, Socialdemokratiet, Kommunisterne og Det radikale Venstre fældede den tidligere Regering ved Afstemningen her i Tinget før Valget, de tilkendegav efter Valget, at de fatsholdt dette Mistillidsvotum, dette Ønske om, at Regeringen skulde gaa. Der var, saa vidt jeg forstod de Forhandlinger, der førtes, heller ikke Mulighed for at danne en anden Regering uden om Socialdemokratiet, og det maa ligge i, at baade Kommunisterne og Det radikale Venstre foretrak og har tilkendegivet dette paa rette Tid og paa rette Sted, en socialdemokratisk Regering frem for en Regering af Venstre og Konservative, som tilbød at danne en Regering, hvis de kunde skaffe sig den fornødne Arbejdsro, altsaa Tilslutning til at forsøge paa at gøre et positivt Arbejde i den Situation, vi stod i.

Antagelsen om, at den nuværende Regering har sin parlamentariske Basis i Orden i den Forstand, at der her i Tinget er et Flertal, der ønsker denne Regering frem for nogen anden, som der var Mulighed for at danne i Øjeblikket, bestyrkes derigennem, at det er det samme Flertal, der har ønsket at give Ledelsen baade her i Tinget og i Finansudvalget til Socialdemokratiet. Dette er ikke nogen Bebrejdelse, men det er Udtryk for et Ønske om at faa oplyst, om det ikke forholder sig saaledes, om ikke der er et saadant Flertal her i Tinget, der ønsker en Regering som den, vi har nu, fremfor nogen anden, der eventuelt kunde dannes. Jeg ønsker, at man skal udtale sig herom — navnlig Det radikale Venstre —, det vil nemlig have en vis politisk og parlamentarisk Betydning, om Regeringen har den parlamentariske Basis i Orden eller ej.

Det ærede Medlem Hr. Gustav Pedersen fremhævede, at der ikke var sket nogen Forandring med Hensyn til Socialdemokratiets Stilling før og efter Valget.